

**RAN-2301001201010581 / 2601006501010107**
**B.A. (Semester-I) Examination April - 2026**
**Political Science (Major)**
**Principles and Political Science**
**Time: 2 Hours ]**
**[ Total Marks: 50**

|                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>સૂચના : / Instructions</b><br>(1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.<br>Fill up strictly the above details on your answer book.<br>(2) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.<br>Figures to the right indicate full marks of the question. | Seat No.:<br><input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/><br><div style="border: 1px solid black; height: 80px; margin-top: 10px;"></div> Student's Signature |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

- પ્ર-1. નીચેના પૈકી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 10**
- 1) પોલિટિક્સ શબ્દની શબ્દવ્યુત્પત્તિ સમજાવો.
  - 2) વિસ્તારની દૃષ્ટિએ વિશ્વમાં ભારતનો ક્રમાંક કયો છે?
  - 3) બર્ગેસ દ્વારા આપવામાં આવેલી રાષ્ટ્રની વ્યાખ્યા જણાવો.
  - 4) રાષ્ટ્ર એટલે શું?
  - 5) રાજ્યના હાર્દ તરીકે કોની ગણના થાય છે?
  - 6) કાયદો એટલે શું?
  - 7) એમ કોણે કહ્યું છે કે, “જે પ્રજાને વિશ્વાસપાત્ર સમાચારો મળતા નથી તે પ્રજા વહેલી કે મોડી સ્વતંત્રતા વગરની બને છે.”
- પ્ર-2. રાજ્યનો અર્થ સમજાવી, તેના લક્ષણોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 13**
- અથવા**
- પ્ર-2. આંતરરાષ્ટ્રીયવાદની સમજૂતિ આપી, આંતરરાષ્ટ્રીયવાદને મજબૂત કરનારા પરિબળોની ચર્ચા કરો.**
- પ્ર-3. કાયદાના ઉત્પત્તિસ્થાનોની ચર્ચા કરી, કાયદા પાછળ રહેલ પીઠબળ જણાવો. 13**
- અથવા**
- પ્ર-3. નાગરિકત્વની સમજૂતિ આપી, સારા નાગરિકત્વના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.**
- પ્ર-4. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) 14**
- ક) નામની સાર્વભૌમ સત્તા.
  - ડ) સ્વતંત્રતાના રક્ષણ માટે પ્રજાની જાગૃતિ.
  - ક) કાયદાનું શાસન.
  - ડ) અધિકારો અને ફરજો.

## ENGLISH VERSION

**Q-1. Answer any five of the following questions in brief :—** **10**

- 1) Explain the etymology of the word 'politics'.
- 2) What is India's rank in the world in terms of area?
- 3) Give the definition of nation given by Burgess.
- 4) What is Nation?
- 5) Who is considered as the heart of the state?
- 6) What is law?
- 7) Who has said that, "A people without reliable news is, sooner or later a people without the basis of freedom"

**Q-2.** Explain the meaning of state and discuss its characteristics in detail. **13**

OR

**Q-2.** Explain internationalism, discuss the factors that strengthen internationalism.

**Q-3.** Discuss the origins of the law and state the sanction behind law. **13**

**OR**

**Q-3.** Explain citizenship and discuss the characteristics of good citizenship.

**Q-4. Write short notes. (Any two) :-** **14**

- A) Nominal Sovereignty.
- B) Vigilance of the people to protect liberty.
- C) Rule of Law.
- D) Rights and Duties.